



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü



Sayı : E-53231444-010.06.01-11993490

15.11.2023

Konu : Tohumluklarda Genetik Yapısı
Değiştirilmiş Organizmaların İzleme ve
Kontrolü Amacıyla Yapılacak Analizler
İçin Numune Alma Usul ve Esasları

GENELGE
2023-12

Tohumluklarda genetik yapısı değiştirilmiş organizmalardan (GDO) kaynaklanabilecek risklerin engellenmesi, insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevrenin ve biyolojik çeşitliliğin korunması, haksız rekabetin önlenmesi ve kalite güvencesi sağlanması için yurtiçinde piyasaya sürülmek üzere üretilen ve risk grubunda yer alan türlere ait tohumlukların izleme ve kontrolü amacıyla yapılacak analizler için aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde numune alınacaktır.

1. GENEL HÜKÜMLER

1.1 Pamuk, mısır ve soya türlerine ait tohumluklar bu Genelge hükümlerine göre GDO analizine tabi tutulacaktır.

1.2 Bu Genelge kapsamında yer alan tohumluklardan GDO analizi için gerekli olan numuneler resmi tohumluk kontrolörleri tarafından alınacaktır.

1.3 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu hükümlerine istinaden yürürlüğe giren tohumluk sertifikasyon ve pazarlamasına ilişkin yönetmelikler ile OECD tohum programı kapsamında üretilen pamuk, mısır ve soya türlerine ait tohumluklardan GDO analizi için numune alınacaktır.

1.4 Yeniden etiketleme ve ambalajlama kapsamında oluşturulan tohumluk partilerine, bu Genelge kapsamında daha önceden yapılmış ve uygun olarak neticelenmiş GDO analizlerinin olması halinde bunlardan tekrar GDO analizi için numune alınmayacaktır.

1.5 Ham tohumluk olarak sertifikalandırılan tohumluk partilerinden GDO izlenmesi ve kontrolü amacıyla numune alınmayacak, ham tohumlukların nihai sertifikaya dönüştürülmesi talep edildiğinde, bu tohumluklardan oluşturulan partilerden bu Genelge kapsamında GDO analizi için numune alınacaktır.

1.6 Sertifikasyon aşamasında tohumluk partilerinden alınan kontrol numuneleri ile kontrol numunelerinde uygunsuzluk tespit edilen tohumluk partilerine ait şahit numuneler için GDO tarama analizi ücreti ve tohumluk türüne göre tip belirleme analiz ücretleri, GDO analizini yapacak gıda kontrol laboratuvar müdürlüklerinin döner sermaye hesabına ilgili tohum üreticisi veya yasal temsilcisi tarafından peşinen ödenecektir. Analiz ücreti ödenmeyen numunelerin analizleri yapılmayacaktır.

2. NUMUNE ALIMINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

2.1 Bu Genelge kapsamındaki türlere ait tohumlukların, tohumluk sertifikasyonu aşamasındaki tüm partilerinden GDO izlenmesi ve kontrolü amacıyla numune alınacaktır.

2.2 Bu Genelge kapsamındaki türler için tohum sertifikasyon sistemi dahilinde üretimi yapılacak tohumluklara ait başvuru kuruluşlarına (tohumluk üretiminin yapıldığı ildeki Bakanlık il müdürlüğü veya kamu sertifikasyon müdürlüğü) yapılacak numune aldırma taleplerine istinaden oluşturulacak

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 4E389E04-D806-439B-8882-956DCD7A72C8

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Tohumculuk Daire Başkanlığı
Eski Ehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: 0(312) 258 84 05-09 Faks: 0 (312) 258 84 24
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Muhammet ERBAY
Mühendis



numune alım planları (Ek-2) ait olduğu ay başlamadan 10 gün önce başvuru kuruluşlarınca Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

2.3 Numune alım planları Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünce Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne bildirilecek, alınması planlanan numune sayıları üzerinden numunelerin gönderileceği laboratuvarlar Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünce belirlenerek Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne bildirilecek ve Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü laboratuvarlara göre nihai numune dağılım tablosunu ilgili başvuru kuruluşlarına bildirecektir.

2.4 GDO analizi için alınacak numuneler, tohumluk üreticisi kuruluşlar tarafından ilgili sertifikasyon yönetmeliklerine göre partilendirilen tohumluklardan sertifikasyon amacı ile alınan numunelerle birlikte aynı anda alınacaktır.

2.5 Tohumluklardan GDO analizi için numune alımı, tohumluk partilerinden numune alma esaslarına göre yapılacaktır.

2.6 Numune alımı en az biri tohumluk kontrolörü olmak üzere iki teknik eleman tarafından firmayı temsile yetkili kişi huzurunda yapılacaktır.

2.7 Numune alım ve muhafazasında bulaşmayı engelleyecek gerekli tedbirler alınacaktır.

2.8 Numune alımında görev yapanlar tek kullanımlık steril ve pudrasız eldiven kullanacak, her yeni tohumluk partisine geçişte eldiven değiştirilecek ve numune almada kullanılan ve tek kullanımlık olmayan diğer malzemeler steril olacaktır.

2.9 Her bir numune yeniden açılmaya imkân vermeyen ağzı kendinden yapışkanlı veya kilitli steril numune alma poşetine konulacak, steril numune alma poşetine konulan her bir numune daha sonra başka bir plastik poşet veya bez torbaya tohumluk numune etiketi ile birlikte konularak ağzı plastik mühür ile mühürlenecek, tüm numunelerin ağzı sıkıca kapatılarak darbe ve nem alması önlenecektir.

2.10 Tohumluk miktarının şahit numune alımı için yeterli olduğu durumlarda her tohumluk partisinden kontrol numunesi ve şahit numunesi olmak üzere iki takım numune alınacaktır.

2.11 Kontrol numuneleri ve bunların şahit numuneleri ayrı ayrı olarak numune alma tutanağı (Ek-1) ile birlikte ambalajlanıp mühürlenecektir.

2.12 Tohumluk miktarının şahit numune alımı için yetersiz olduğu durumlarda yalnızca kontrol numunesi alınacaktır. Bu durum numune alma tutanağında belirtilecektir.

2.13 Kontroller sırasında alınan numuneler, hukuki ve analitik geçerliliğini garanti edecek şekilde taşınacak ve etiketlenecektir.

2.14 Türler gere göre alınacak numune ağırlıkları, her bir numune için; mısırdaki 3.000 gram, soyada 2.000 gram ve pamukta 800 gramdan az olmayacaktır. İhtiyaç halinde diğer türler için asgari numune alım ağırlıkları Bakanlıkça belirlenecektir.

3. NUMUNELERİN ANALİZE GÖNDERİLMESİ

3.1 Bu Genelge esaslarına uygun olarak alınan numuneler için 4 suret numune alma tutanağı (Ek-1) düzenlenecek, bu tutanakların bir sureti numunenin alındığı tohumluk üreticisi veya çeşit sahibine teslim edilecek, bir sureti kontrol numuneleri ile birlikte laboratuvara gönderilecek, bir sureti şahit numune ile birlikte ilgili kamu sertifikasyon kuruluşuna gönderilecek, bir sureti de başvuru kuruluşunca dosyasında saklanacaktır.

3.2 Alınan kontrol numuneleri bu Genelgede belirtildiği şekilde tohumluk numune etiketi (Ek-4) ve numune alma tutanağı (Ek-1) ile birlikte muayene ve analizi yapılmak üzere, başvuru kuruluşunca, kargo veya başvuru kuruluşunun görevlendireceği bir personel eşliğinde Bakanlıkça belirlenen laboratuvara gönderilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 4E389E04-D806-439B-8882-956DCD7A72C8

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Tohumculuk Daire Ba kanlı 1
Eski ehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: 0(312) 258 84 05-09 Faks:0 (312) 258 84 24
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Muhammet ERBAY
Mühendis



3.3 Diğer takım olan şahit numune ise numune etiketi (Ek-4) ve numune alma tutanağı (Ek-1) ile birlikte başvuru kuruluşunca kargo veya başvuru kuruluşunun görevlendireceği bir personel eşliğinde şahit numune olarak numunenin alındığı ilin bağlı olduğu kamu sertifikasyon kuruluşuna gönderilecek ve şahit numuneler kamu sertifikasyon kuruluşunda bulaşmayı engelleyecek şekilde muhafaza edilecektir.

3.4 Her tohumluk üreticisinin numuneleri ayrı ayrı ambalajlanıp gönderilecektir.

4. ANALİZ İŞLEMLERİ VE ANALİZ METOTLARI

4.1 Alınan tohumluk numunelerinde yapılacak GDO analizlerinde, analiz metotlarında ve analiz sonuçlarının değerlendirilmesi ile raporlamada, Gıda Kontrol Laboratuvarları Yönetmeliği ve GDO Analiz Stratejisi Uygulama Talimatı hükümleri uygulanacaktır.

4.2 Sağlığı tehdit eden riskten şüphelenilmesi halinde numuneler öncelikli olarak analiz edilerek, sonuçlar mümkün olan en kısa sürede başvuru kuruluşlarına bildirilecektir.

5. ANALİZ SONRASI İŞLEMLERİ

5.1 Kontrol numune analizlerinin sonucu numunenin gönderildiği laboratuvar tarafından başvuru kuruluşuna en kısa sürede bildirilecektir.

5.2 Başvuru kuruluşunun Bakanlık il müdürlüğü olması halinde, kontrol numune analizleri sonucu uygun çıkan numunelere ait muayene ve analiz raporlarının bir sureti başvuru kuruluşunca numunenin alındığı ilin bağlı olduğu kamu sertifikasyon kuruluşuna 3 iş günü içerisinde yazı ile gönderilecek, kamu sertifikasyon kuruluşunca kontrol numune analiz sonucu uygun çıkan numunelerin temsil ettiği tohumluk partilerine ait sertifikalar düzenlenecektir.

5.3 Kontrol numunesinin analizi sonucunda uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, analiz sonucu başvuru kuruluşu tarafından 3 iş günü içerisinde tohumluk üreticisinin veya çeşit sahibinin KEP adresine, KEP adresi olmaması halinde resmi yazı ile tohumluk üreticisine veya çeşit sahibine tebliğ edilecek ve bu süre içerisinde numunenin temsil ettiği tohumluk partisi yedi emine alınacaktır. Bu bende göre yapılacak tebligatta tohumluk üreticisinin veya yasal temsilcisinin tebliğ tarihinden itibaren 7 iş günü içerisinde analiz sonucuna itiraz edebileceği ve itirazdan kaynaklanan masrafların ilgilisi tarafından karşılanacağı belirtilecektir. Süresi içinde yapılmayan itirazlar değerlendirmeye alınmayacak, itiraz durumunda, şahit numunenin analizi Ulusal Gıda Referans Laboratuvarında yaptırılacak, zorunluluk halinde şahit numunenin gönderileceği laboratuvar Gıda Kontrol Genel Müdürlüğüne değiştirilebilecektir.

5.4 Şahit numune analizi uygun çıkan numunelerin temsil ettiği tohumluk partisinden yedi emin kaldırılarak 5.2 inci bende göre işlem yapılacaktır. Şahit numuneye ait muayene ve analiz rapor sonucu kesin olup verilecek karara esas alınacaktır.

5.5 Şahit numune analizinde de uygunsuzluk tespit edilmesi halinde başvuru kuruluşunca yedi emin kararı devam ettirilecek, bu tohumlukların şahit numunesine ait muayene ve analiz sonucu, tohumluk üreticisinin veya yasal temsilcisinin KEP adresine, KEP adresi olmaması halinde resmi yazı ile tebliğ edilecek, başvuru kuruluşunun Bakanlık il müdürlüğü olması halinde bu durum ayrıca resmi yazı ile şahit numunenin saklandığı kamu sertifikasyon kuruluşuna bildirilecek, kamu sertifikasyon kuruluşlarınca bu tohumluklara ait partilere "tohumluk olamaz" raporu düzenlenecektir.

5.6 Uygunsuzluk tespit edilen kontrol numunesine ait muayene ve analiz sonucuna süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya şahit numune analizinde uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 4E389E04-D806-439B-8882-956DCD7A72C8

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Tohumculuk Daire Ba kanlı 1
Eski ehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: 0(312) 258 84 05-09 Faks:0 (312) 258 84 24
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Muhammet ERBAY
Mühendis



tohumluk üreticisi veya yasal temsilcisi hakkında 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu kapsamında gerekli yasal işlem, numunenin alındığı ilin Bakanlık il müdürlüğünce başlatılacak, uygulanacak yasal işlemlerle ilgili tohumluk üreticisi veya yasal temsilcisi yazı ile bilgilendirilecektir.

5.7 Bu Genelge hükümleri kapsamında izleme ve kontrol amaçlı alınan GDO numunelerinin analiz sonuçları ve yürütülen iş ve işlemlerin safahatına ilişkin izleme raporları ilgili ayın son iş günü başvuru kuruluşu tarafından Ek-3'e uygun olarak tanzim edilerek Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne bildirilecektir.

5.8 Kontrol numunesine ait muayene ve analiz sonuçlarının uygun olması halinde, sonucun kendilerine bildirilme tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde, tohumluk üreticisi veya yasal temsilcisi tohumluğa ait şahit numuneyi geri talep edebilir. Süresi içinde iade talebi yapılmayan numune ile ilgili olarak çeşit sahibi veya tohumluk üreticisi herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Numune iadesi gönderim masrafları tohumluk üreticisi veya yasal temsilcisi tarafından karşılanır.

5.9 Analiz sonucu uygun çıkan kontrol numunelerinin kamu sertifikasyon kuruluşlarında saklanan şahit numuneleri, 5.8 inci bende göre iadesi talep edilmemişse kamu sertifikasyon kuruluşlarınca usulüne uygun olarak imha edilecektir.

5.10 Bu Genelge kapsamında yer alan türlerin sertifikasyon sistemi haricinde tohumluk üretiminin tespiti halinde 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu hükümlerine göre uygulanacak idari yaptırımlar saklı kalmak üzere, bu tohumluklardan GDO analizi yapılmak üzere bu Genelge hükümlerine göre başvuru kuruluşlarınca alınacak numuneler en yakın laboratuvara gönderilecek, uygunsuzluk tespit edilen kontrol numunesine ait muayene ve analiz sonucuna süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya şahit numune analizinde de uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda, 5977 sayılı Kanun kapsamında gerekli yasal işlem numunenin alındığı ilin Bakanlık il müdürlüğünce başlatılacaktır.

6. DİĞER HUSUSLAR

6.1 30/7/2020 tarihli ve 2146050 sayılı Sertifikalı Tohumda GDO Analizi Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Ahmet GÜMEN
Bakan Yardımcısı

Ek:

- 1 - EK-1: Numune Alma Tutanağı (1 Sayfa)
- 2 - EK-2: Numune Alım Planı (1 Sayfa)
- 3 - EK-3: Aylık İzleme Raporu (1 Sayfa)
- 4 - EK-4: Tohumluk Numune Etiketi (1 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

81 İl Müdürlüğüne

Bilgi:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 4E389E04-D806-439B-8882-956DCD7A72C8

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Tohumculuk Daire Ba kanlı 1
Eski ehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: 0(312) 258 84 05-09 Faks:0 (312) 258 84 24
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Muhammet ERBAY
Mühendis



BÜGEM'e Bağlı 9 Kuruluş Müdürlüğüne (Balıkesir
Edremit Zeytincilik Ürt. İst. Müd. Hariç)

Türkiye Tohumcular Birliğine
Ehlibeyt Mah. Tekstilciler Cad. Kapı No: 21 Daire
No: 1 ÇANKAYA / ANKARA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 4E389E04-D806-439B-8882-956DCD7A72C8

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Tohumculuk Daire Başkanlığı
Eskişehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: 0(312) 258 84 05-09 Faks:0 (312) 258 84 24
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Muhammet ERBAY
Mühendis



**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

.....**Müdürlüğü**
Tohumluklarda Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmaların İzleme Ve Kontrolü
Amacıyla Yapılacak Analizler İçin Numune Alma Tutanağı

Firma Adı Adresi :

Numune Alma Tarihi : .../.../...

Numune Aldırma Talebinde Beyan Edilen Toplam Tohumluk Parti Sayısı :

Gönderilecek Laboratuvar:

Sıra No	Bitki Türü	Çeşidin Ticari Adı	Tohumluk Parti No	Tohumluk Numune Etiket Kodu	Tohumluk Parti Ağırlığı (Kg)	Mühür No

Yukarıda belirtilen tohumluk partilerinden analiz yaptırılmak üzere bu Genelge hükümlerine uygun olarak gerekli miktarda numuneler alınarak ambalajlanmış olup, iş bu tutanak tarafımızdan tanzim edilerek imza altına alınmıştır. (1),(2)

Tohumluk Kontrolörü
Adı- Soyadı -İmza

Tohumluk Kontrolörü veya Teknik Personel
Adı- Soyadı -İmza

Resmi tohumluk kontrolörü tarafından bu Genelge kapsamındaki numune alım süreci ve analiz sonuçlarına itiraz hakkı bilgileri tarafıma verilmiştir. Yukarıdaki numunelere ait analiz ücreti ile uygunsuz çıkan numunenin şahit numune analiz ücretlerini analizin yapılacağı ilgili gıda kontrol laboratuvar müdürlüğü döner sermaye hesabına peşinen yatırmayı taahhüt ederim.

Numunenin Alındığı

Tohum Üreticisi veya Çeşit Sahibinin Adı-Soyadı :

İmzası – Kaşe :

Not

(1) : Numunenin usulüne uygun olarak alınmadığı itirazı bu aşamada yapılacak olup, tutanağın imzalanmasından sonra yapılacak itirazlar dikkate alınmayacaktır.

(2) : Numune alma işleminde bu tutanak dört suret düzenlenerek bir sureti numunenin alındığı tohumluk üreticisine/yasal temsilcisine verilir. Bir sureti kontrol numunesi ile birlikte ilgili laboratuvara gönderilir. Bir sureti şahit numunesi ile birlikte ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderilir. Bir sureti başvuru kuruluşunca dosyasında saklanır.

EK- 2**NUMUNE ALIM PLANI***

İl :.....
Üretim Sezonu :.....
Numunelerin Alınacağı Ay :.....

Bitki Türü	Numune Aldırma Talebine Esas Toplam Parti Sayısı
Pamuk	
Mısır	
Soya	
Toplam	

*Bu form, il genelinde bu Genelge kapsamında yer alan türlere ait GDO analizi amacıyla alınması planlanan tahmini numune miktarları yazılarak ait olduğu ay başlamadan en geç 10 gün önce başvuru kuruluşunca Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Hazırlayan

Onaylayan

EK- 3

SERTİFİKASYON SÜRECİNDEKİ TOHURLARDA GDO ANALİZİ AYLIK İZLEME RAPORU *

İl :.....
 Üretim Sezonu:.....
 Ay :.....

Bitki Türü	Alınan GDO Numune Sayısı	Kontrol Numunesi Analiz Sonucu (Adet)		Şahit Sonucu (Adet)		Açıklama**
		Uygun	Uygunsuz	Uygun	Uygunsuz	
PAMUK						
MISIR						
SOYA						

* Bu form, ait olduğu aya ait tüm numunelerin analizlerinin tümünün tamamlanmasını (uygunsuzluk çıkması durumunda şahit numune analiz sonuçları beklenecektir.) takiben en geç 5 iş günü içerisinde Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne gönderilir.

** Şahit numuneye itiraz edilmemesi veya şahit numunenin de uygunsuz çıkması durumunda yapılan açıklama sütununa; uygunsuzluk tespit edilen tohumlukların parti numarası ve çeşit adı yazılacaktır.

** Piyasa denetimi kapsamında alınan numuneler için ayrı bir Ek-3 formu doldurulacak olup, bu formun tablonun açıklama sütununa “piyasa denetimi numunesi” ibaresi yazılacaktır.

Hazırlayan

Onaylayan

EK - 4

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
.....**Müdürlüğü**
Tohumluk Numune Etiketi

Etiket Kodu (*)	__ . ____ . __ . __ . __
Numunenin Alındığı Firma Adı Ve Adresi	
Tohumluğun Türü - Çeşidi	
Tohumluk Parti Numarası	
Tohumluk Parti Ağırlığı	
Mühür Seri No	
Alınan Numune Miktarı	
Numunenin Alındığı Tarih	

Tohumluk Kontrolörü
Adı- Soyadı -İmza

Tohumluk Kontrolörü veya Teknik Personel
Adı- Soyadı -İmza

- (*) Etiket kodunda yer alacak bilgiler: Numunenin Alındığı İlin İl Plaka Kodu (iki haneli). Tohumluk Üreticisi Kodu (4 haneli). Numunenin Alındığı Ay (iki haneli). Numunenin Alındığı Yılın Son İki Rakamı (iki haneli). Sıra Numarası (dört haneli olacak ve birbirini takip eden numaralardan oluşacaktır. 0001,0002,0003 gibi)
- Ücret: Tohum üreticisi tarafından laboratuvara yatırılacak analiz ücretinde Etiket Kodu mutlaka belirtilecektir.